

2025-10-17: Mötesanteckningar styrgruppen för överenskommelsen mellan VGR och det civila samhället (RÖS-gruppen)

Medverkande

Förtroendevalda: Soraya Zarza Lundberg (ordförande), Ann-Marie Ekström, Eva-Karin Torhem Arnell, Maria Millback, samt Linda Åshamre

Civil samhället: Jan Linde (vice ordförande), Kerstin Söderberg, Katrin Sepp, Dario Espiga samt Janne Norlin

Tjänstepersoner: Ulrika Lundberg, Jesper Svensson (sekreterare) samt Erica Sjölin (processledare)

1. Laget runt, kort presentation

Ordföranden för styrgruppsmötet, Soraya Zarza Lundberg hälsade alla välkomna med ett speciellt välkomnande till Malin Carlssons ersättare Maria Millback. Med tanke på att det var Marias första styrgruppsmöte inleddes mötet med en presentationsrunda. Medverkanden presenterade sig med namn och vilken organisation en representerade. Marie Millback är politiker för Vänsterpartiet i Västra Götalandsregionen och har bland annat följande uppdrag; delregional nämnd Göteborg, beredning psykisk ohälsa samt operativa hälso- och sjukvårdsnämnden.

I samband med genomgången gjordes en kort rekapitulation av syftet med överenskommelsearbetet. Det vill säga att på en strategisk- och kunskapsmässig nivå skapa förutsättningar för samverkan (IOP), dialog och om att utveckla välfärden i samhället. För att staka ut riktningen finns en gemensamt framtagen handlingsplan,

2. Runda – hänt sedan senast (2025-09-04)

Rundan startade med en tanke om reserverad upphandling och om att låta RÖS-guppen inspireras av Göteborgs stads arbete. Kanske kan det vara ett tema till årets sista möte i december? Göteborgs Stad använder reserverad upphandling som ett verktyg för att uppnå sociala hänsyn i inköp och har varit en av de första kommunerna i Sverige att införa detta arbetssätt.

Sedan mötet i september har Rädda Barnen lämnat en [rapport om barnfattigdom](#) vilket är värt att uppmärksamma. I rapporten fastslås att 276 000 barn lever i ekonomisk utsatthet, det vill säga nära 13 procent av barnen i Sverige. Statistiska centralbyrån har också arrangerat sin årligt återkommande demokratidag. Dagen handlade om partiernas hälsa och utmaningar (svårt att få nya medlemmar, polarisering, digitalisering), demokratistatistik (EU-val 2024, stabilt förtroende men variation mellan olika grupper samt skillnader i medborgarinflytande på kommunal nivå/lokalt) samt om framtidsutmaningar (stärkt legitimitet, att engagera unga väljare, polarisering stad och land). Barnfattigdom och valdeltagande är stora områden och på en strategisk nivå finns en känsla av att även det civila samhället minskar. Kanske finns ett behov av "rundabordsamtal" för att diskutera frågan.

Regeringen har i statsbudgeten 2026 reserverat 4 miljoner kronor för att [Upphandlingsmyndigheten](#) ska ta fram ett lagförslag om IOP och för en färdplan för hur idéburna aktörer ska få större andel av

välferden. Syftet med den nya lagen är att ge tydligare juridiska ramar, öka kommuners och regioners trygghet för att använda IOP:er samt att stärka civilsamhällets roll i välfärden. I samband med detta arbete deltog en representant för RÖS-gruppen i en "hearing" som regeringen arrangerade. En reflektion handlade om att se över de offentliga villkoren och om att "sänka trösklarna" för det civila samhället gällande IOP:er. Här är dialogen mellan det offentliga och det civila samhället viktigt så att det inte skapas nya trösklar. På frågan om det framkom några farhågor under hearingen berättade RÖS-gruppens representant att en sådan farhåga var att IOP:er och reserverad upphandling skulle ställas emot stöden till det civila samhället och att dessa riskerade att minska. Formerna syftar dock till olika saker; samverkan/dialog eller "inköp" av tjänster. Vad vill den offentliga sektorn? Köpa tjänster eller samarbeta/samverka? Positivt med IOP:er som alternativ och att möjligheterna har ökat. [FAMNA](#), som är riksorganisationen för idéburen välfärd, driver initiativet Tio2030 med målet att öka den idéburna sektorns andel av den offentligt finansierade välfärden från dagens cirka 3 % till 10 % år 2030. I Norge och Danmark är motsvarande siffror 9 respektive 14 procent.

En annan sak som uppmärksammades under styrgruppsmötet var den nya socialtjänstlagen ([SFS 2025:400](#)) som trädde i kraft den 1 juli 2025. Lagen innebär bland annat att socialtjänsten ska nå människor innan problem uppstår genom tidiga insatser och snabbare stöd. Socialtjänsten ska samverka med det civila samhället gällande förebyggande insatser. Viktigt med dialog för att klargöra syften och mål kopplat till den nya lagen. Eventuellt kan den nya socialtjänstlagen vara ett tema för kommande styrgruppsmöte eller ett tema för ett dialogmöte nästa år.

3. Detaljbudget 2025

Budgetutfallet 250931 visar på ett överskott på 244 tkr den sista september. Detta tillsammans med senareläggningen av kursen "Det civila samhället och Västra Götaland – Utmaningar, roller, utrymme och samverkan" till i början av 2026 innebär att det finns ett ekonomiskt utrymme kvar för 2025. Överenskommelsens styrgrupp beslutar därför att de fyra regionala plattformarna för den sociala ekonomin kan rekvirera upp till 25 tkr vardera för "Frivillig dagarna" den 5 december 2025.

Beslut: Att avsätta max 100 tkr till de fyra regionala SER-plattformarna för aktiviteter i samband med frivillighetstens dag den 5 december 2025.

Den 9–10 december 2025 är det [MR-dagar i Stockholm](#) på temat "Ödesfrågorna för allas mänskliga rättigheter" där fokuset ligger på klimatet, freden och demokratin. Människorättsdagarna är ett samverkansprojekt mellan sex olika civilsamhällesorganisationer och två akademier där Föreningen Ordfront är huvudansvarig. Eftersom det finns ett ekonomiskt utrymme beslutar Överenskommelsens styrgrupp att max 5 personer från styrgruppen ges möjlighet att delta på MR-dagarna (civilsamhälle: 2, politiker: 2 samt 1 tjänsteperson). Syftet är tudelat, dels som en del av kunskapsinhämtning, nätverkande och omvärldsanalys samt dels som ett sätt att skaffa kunskap/information inför nästa års MR-dagar då det kan bli aktuellt med RÖS-gruppens medverkan (ev. via seminarier, monter eller bokbord). Kostanden för deltagande vid 2025-års MR-dagar får uppgå till max 50 tkr.

Beslut: Att avsätta max 50 tkr för att ge 5 representanter i arbetsgruppen möjlighet att delta på MR-dagarna i Stockholm 9–10 december 2025. Ersättning utgår med ½-ersättning samt förlorad arbetsinkomst.

Detaljbudgeten för överenskommelsearbetet 2026 skrivs upp med 3,1 procent det vill säga från 1 426 tkr till 1 470 tkr (+ 44 tkr). Den nya budgeten är (tkr):

- Arvoden	410
- Övriga möten	55
- Processledartjänst	590
- Dialogmöten	180
- Utbildning/utredning	155
- Kommunikation	80

Beslut: Överenskommelsens styrgrupp godkände fördelningen av budgettillskottet för år 2026.

4. Samverkansutbildning

RÖS-gruppen planerar för att erbjuda en utbildning tillsammans med Marie Cederschiöld högskola i början av år 2026 på temat **Det civila samhället och Västra Götaland – Utmaningar, roller, utrymme & samverkan**. Utbildningen omfattar tre heldagar (kl. 10-16) samt en digital halvdag (kl. 9-11): 4/2 i Göteborg (Norges Hus), 4/3 i Skövde (Frälsningsarméns lokaler, 26/3 i Borås (Svenska kyrkans lokaler) samt digitalt 29/4.

Kurstillfälle 1 är på temat civil samhällets utveckling begrepp, aktörer, traditioner och förändringar på organisations- och individnivå. Kurstillfälle 2 handlar om civilsamhällets roller och utrymme i demokratin, välfärden och samhället, civilsamhällen och samverkan på lokal nivå. Kurstillfälle 3 handlar om varför ska vi samverka, med vem, om vad, när och hur? Avslutningsvis kurstillfälle 4 om civilsamhället och samverkan framåt, uppföljning samt avslutning.

Målet för utbildningen är 40 deltagare fördelat på 50 % civilsamhälle, 25 % politiker samt 25 % tjänstepersoner. Anmälningavgiften är differentierad och uppgår till 1500 kr plus moms för det civila samhället samt 3000 kr plus moms för övriga deltagare. Utbildningen kommer marknadsföras via olika Nyhetsbrev till det civila samhället samt spridas till partisekreterare, delregionala nämnder, nämnder och styrelser för att nå politiker.

5. Nya undertecknare

I samband med punkten nya undertecknare uppstod en diskussion om olika associationsformer och speciellt om aktiebolag och om aktiebolag med särskild vinstbegränsning. I samband med VGR:s olika ekonomiska stöd finns olika skrivningar och villkor kopplade till olika organisationsformer. Vilken associationsform som väljs beror ofta på vilka behov verksamheten har. När det exempelvis handlar om reserverad upphandling aktualiseras moms-frågan. Gällande överenskommelsearbetet finns inga policys eller riktlinjer över vilka som kan bli undertecknare. Tankar väcktes om att det kan finnas ett behov av riktlinjer eller liknande över vilka som kan bli undertecknare. Kan handla om stadgar, demokrativillkor, om hur RÖS-gruppen ska agera om det finns flera undertecknare från samma organisation eller om synen på vinst/utdelning/återinvesteringar/överskott etc.

6. Mötesdatum 2026

Förslag på mötesdatum år 2026: 30/1, 26/2, 31/3, 21/4, 22/5 (dialogmöte), 1/9, 1/10, 23/10 (dialogmöte), 26/11 samt 16/12. Anne Svensson ansvarig tjänsteperson för SER på VGR har fått de föreslagna datumen för att hitta tid (vår/höst) för gemensamma möten RÖS/SER.

Beslut: De föreslagna datum antogs förutom det i december som ändrades till den 17/12.

7. Övrigt

Diskussionen om tänkbara teman och träffar med olika aktörer under 2026 startade. Tänkbara aktörer skulle kunna var Svenska kyrkan, idrottsrörelsen eller organisationer inom folkbildningen. Ett tema skulle kunna vara relationen politik och civilsamhälle.

Ordföranden för mötet, Soraya Zarza Lundberg, tackade alla för visat engagemang!